

donkere water en het blank van het besneeuwde dak en den witten grond prachtige tegenstellingen te scheppen. Er is in deze teekening een forsche kracht en een groot gevoel.

Deze teekeningen vormen de inleiding tot het nog rijpere werk, dat in den winter 1923—1924 in Taormina ontstond en waarop hij sedert heeft voortgebouwd. Hij kwam daar in het vroege voorjaar en dit Siciliaansche landschap van sterk uitgesproken karakter, met zijn metalen rythme, maakte een diepen indruk op hem.

Het is niet toevallig, dat onze moderne Hollandsche schilders tegenwoordig weer het zuidelijk landschap zoeken en nu Corsica en Sicilië tot hun bedevaartplaatsen hebben gemaakt. Dit is echter een gansch andere trek dan die van de schilders uit vroegere eeuwen. De Italiaansche reis van vóóren was er een naar de bron van onze Europeesche beschaving, naar de monumenten der Grieksche en Romeinsche oudheid en de cultuur der 14e en 15e eeuw. Het was een bedevaart naar het Rome der keizers en dat der Pausen, naar het Forum en den Sint Pieter. De Italiaansche reis van heden is een pelgrimage naar het streng-gelijnde, uiterst karakteristieke, al van zelf reeds cubistische landschap! Ons land, vlak en weinig bewogen — het wordt steeds vlakker en kaler afgevreten door de bevolking —, ons land, dat over groote uitgestrektheden, dank zij de welwillende medewerking van timmermannetjes of andere „bouwkundigen,” alles verloor wat karakter had en echt was, biedt steeds minder aanlokkelijks aan kunstenaars om er hun motieven te zoeken. En het is een gretig-aanvaarde omstandigheid, dat zich daar in Italië landschappen ontrollen, die al van zelf eenigszins cubistisch zijn en in de sfeer liggen van het moderne stijlbegrip.

Wat is natuurlijker dan dat Van Blaaderen, die altijd jong bleef in zijn werk, ontvankelijk was voor machtige stroomingen in de kunst? Hij liet het cubisme rustig in zich bezinken en stil-aan, zonder vertoon van mate-loosheden wist hij die stroomingen op zich te laten inwerken doch met vrij houden van eigen wezen. Kalm voortgaande, niet gebonden aan sleur en niets gevende om de gunst van het publiek, verdiepte en verbreedde hij zijn werk en toen hij naar Italië ging, was het niet om zich een houding van modernisme te geven maar omdat hij zuiver voelde, dáár te kunnen arbeiden, zooals hij het vóór zich zag en dáár een land te vinden, dat aan zijn droomen beantwoordde.

Het in Taormina of uit Siciliaansche motieven ontstane werk onderscheidt zich sterk van al wat hij vroeger maakte. In de eerste plaats door den voornamen stijl; ik kan dat niet nader definieeren, maar wie deze groote doeken ziet zal ongetwijfeld onder den indruk komen van die dwingende kracht, waarmee elke lijn, elk kleurvlak is neergezet en van de superieure voordracht. Ook de kleur op zichzelf is bijzonder en ook daarin is